

Karacasu'da Turizm Girişimciliği Araştırması

Cevdet ÖZDEMİR (*)

Özet: Bölgesel turizm Karacasu'nun ekonomik gelişmesinde en önemli değişkenlerden biridir. Karacasu'da turizm bağlamındaki güncel tartışmalarda, biz Karacasu'nun yerel ekonomik gelişme stratejisi olarak turizmi ilerletecek ekonomik sosyal ve çevresel kaynakların nasıl kullanılabileceğini inceliyoruz.

Bu makale turizmin birbiriyle karmaşık karşılıklı ilişkiler içindeki sosyal yapı ve ekonomik girişimciliğin parçası olduğunu ileri sürer. Karacasu'da örnek olay incelemesi olarak tasarlanan bu çalışmada örneklem büyüklüğü 750 katılımcıdan oluşmaktadır. Veriler genellikle katılımcıların Karacasu'da turizmin geleceğine dair olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Turizm Sosyolojisi, Karacasu

A Study of Tourism Entrepreneurship in Karacasu

Abstract: Regional tourism is one of the important variables for economic improvement of Karacasu. In the context of some current debates on tourism in Karacasu, we examine how economic, social and environmental means are being utilized to promote tourism as local economic development strategy in Karacasu.

This article suggests that tourism would be seen as part of social structure and economic enterprise, which is embedded in the complex of interrelations. Based on a case study of Karacasu region, the sample consists of 750 participants. Findings have shown that participants have generally positive views about future tourism in Karacasu.

Key Words: Tourism, Sociology of Tourism, Karacasu

*) Yrd. Doç. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü.
(e-posta: cozdemir@adu.edu.tr)

I. Giriş

Modern çağda, turizm hareketleri toplumlar arası ilişkilerde önemli bir yer tutar. Turizm, gerçekte, modernleşme süreçlerinin sonucudur. Turizm niçin önemlidir? Turizmden beklentimiz ne olmalıdır? Bu sorulara verilecek en insani cevap, turizmin toplumlarda barış ve kardeşlik duygularının gelişmesine yardımcı olmasıdır. Gerçekten de bu süreçte beklenti, modernleşme teorisinde öngörüldüğü gibi turizmin topluma en geniş anlamda olumlu ve bütünlendirici etkide bulunmasıdır (Levy ve Lerch, 1991).

Turizmin sosyolojik boyutu üzerine araştırmaların artması ve bu doğrultuda değerlendirmeler Türkiye’de turizmin gelişmesi açısından son derece önemlidir. Turizm sosyolojisi, turistik güdülenmeleri, turizm bağlamında sosyal rolleri, sosyal ilişkiler ve kurumları; bunların turistlere ve turistleri kabul eden toplumlara etkilerini inceleyen bir bilim disiplini. Turizm çok boyutlu bir faktördür; boş zamandan ekonomik sistemlere, dinden kültürler arası etkileşime kadar pek çok kavram turizmle ilgilidir ve bunların her biri turizmi açıklamak için farklı bakış açılarından doğmasına yol açmaktadır (Cohen, 1984).

Karacasu Aydın’ın bir ilçesidir. Aydın’a uzaklığı 90 kilometredir. Karacasu’nun tarihi¹ çok eskilere uzanmaktadır. Karacasu’nun ilk adı Antihoha’dır. Daha sonra Afrodisias adını alan belde, bugün Karacasu adıyla anılmaktadır. M.Ö. 12. Yüzyılda Dor akınlarıyla bölgeye gelen Kayralılar Karacasu yakınlarındaki Afrodisyas’ı ve Yenice’deki Kinde kentlerini inşa etmişlerdir. M.S. 12. yüzyılda Selçuklular, 15. yüzyılda Osmanlıların yönetimi altına girmiştir.

Karacasu adının kaynağı konusunda iki farklı rivayet vardır. Birincisine göre, İncili adında bir aşiret reisi hasta olduğu halde beldeyi ziyareti esnasında kahvehane gibi bir yerde kahve içer ve bunun hastalığına iyi geldiğini düşünür ve “bana o karasudan bir daha ver” der. Böylece oraya yerleşen aşiret reisi ile birlikte beldenin adı Karacasu olarak kalır. Kahveyle ilgili rivayetin bir değişik şekli ise şöyledir. Zamanında beldeye göçmen olarak anılan bir gayrimüslim grup varmış, bunlar uzak memleketlerden getirdikleri ticari değeri olan malları satar, ticaret yaparlarmış bunlar arasında kahve de varmış. Halk bu kahveyi çok sevmiş ve onu karasu diye anmaya başlamış. İkinci rivayete göre belde adını Selçuklu göçleriyle gelen Yalın Ayaklar aşiretinin beyinin Karacasofı adından alır. Bir başka rivayette kanuni Sultan Süleyman’ın Rodos seferi dönüşü bölgeye uğrayacağını haber alan halk askerlerin içmesi için Karıncalı Dağında kıştan biriktirdikleri karları sulara katarak içirirler. Bu su askerlerin yorgunluğunu almada çok iyi gelir. Kanuni ve askerler bu durumdan hoşnut olurlar. Askerler artık köye karlı su köyü demeye başlar. Böylece beldenin adı zamanla Karacasu olur.

Karacasu’nun geçmişine yönelik nüfus bilgilerini hatırlamamız bu noktada yararlı olacaktır; Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş yıllarında (1927’de kasaba merkezinde 3850, köyler 7.619) yaklaşık 11.000 olan Karacasu nüfusu 2000’li yıllarda 20.000’i aşmıştır (2000 Nüfus Sayımı verilerine göre ilçe merkezi nüfusu.5.915, köylerin nüfusu ise 16.065). Osmanlı döneminde yaklaşık 2000 hane, 1 hükümet konağı, 331 dükkân, 8 han,

1) Karacasu tarihi hakkındaki bilgiler, Başaran 2000’den özetlenerek alınmıştır

2 hamam ve 23 un değirmeni, 1 redif deposu, 1 cephanelik, 1 telgrafhane, 31 mescit, 6 camii, 1 tekke ve 1 kilise olduğu düşünülürse (Başaran, 2000) beldenin ne kadar canlı bir sosyal yapıya sahip olduğu görülebilir. Karacasu 1864'te Nazilli'ye bağlı bir bucak iken, 1867'de Aydın'a bağlanmıştır. Bugün için merkez, Geyre, Ataeymir ve Yenice yerleşmelerinde dört Belediye hizmet vermektedir. (www.karacasubelediyesi.com, 22/06/2008).

Karacasu'da Osmanlı döneminden kalma geleneksel Türk evleri bulunmaktadır. Bunların bugünkü hali içler acısıdır. Pek çok yerleşim yerinde olduğu gibi Karacasu'da da geleneksel Türk evleri betonarme binaların saldırısından korunamamış, pek çoğu yıkılmıştır. Bugün için yaklaşık 100 ev "baba ocağını" korumak düşüncesiyle sahipleri tarafından yıkılmamıştır. Ancak bu evlerin acilen iyileştirmelere ihtiyaçları vardır. Evlerin içindeki gömme dolaplar, ahşap kapı ve pencerelerdeki işlemler, ahşap merdivenler, pencerelerdeki panjurlar tam anlamıyla otantik bir görünümündedir. Bu evlerin perişan haline rağmen, burada gezip dolaşan biri geçmiş sosyal dokudan bir nefes alabilmektedir. Karacasu Belediye binasının zemin katında bulunan etnografya müzesi kültüre verilen değeri göstermesi açısından son derece önemlidir. Bu müzedeki pek çok eser halkın müzeye hediyesidir. Bu eserlere onu müzeye getiren kişilerin ismi verilmektedir.

Karacasu'nun bir diğer kültürel ve ekonomik özelliği yıllardır önemli bir geçim kaynağı olan çömlekçiliktir. Karacasu'da çanak çömlek ile uğraşan 35 atölye ve deri, seramik ve dokuma üzerine de 15 atölye bulunmaktadır. (<http://www.karacasu.gov.tr/tr/sg.asp?ID=297>)

II. Yöntem

Sosyolojide yöntem tartışmaları oldukça geniş bir yelpazede seyretmektedir. Son on yıllarda sosyolojik yöntem toplumsal cinsiyet ve etniklik gibi kavramlar bağlamında toplumsal yaşam biçimleri ve kimlikleri öne çıkaran bir teorik yönelim içine girmiştir. Bu yönelimin kökleşmesinde 1950'de Richard Hoggart tarafından Birmingham Üniversitesi bünyesinde kurulan Çağdaş Kültür Araştırmaları Merkezi'nin (Center for Contemporary Cultural Studies) önemli bir etkisi olmuştur (Hall, 2007). Bu merkez daha çok neomark-sist çerçevede kalarak kültürü sosyolojik teorinin merkezine yerleştirmeye çalıştı ve postmodern görüşler ışığında davranış biçimleri, kimlik, sınıf çatışması gibi kavramlara odaklandı. 1960'lı yıllarda Frankfurt Okulu'nun kültür odaklı çalışmaları bu yönelimin bir başka koludur. Kültür incelemelerine bu ilgi 1980'li ve 1990'lı yıllarda daha da artmıştır (Wolff, 1999). Sosyolojide kültüre olan ilgi Karacasu da yapılacak bir sosyolojik araştırmanın izlemesi gereken yön konusunda belirleyici olmuştur.

Karacasu özellikle Geyre'de bulunan Aphrodisias antik kenti, yaylaları, kanyonları ve diğer doğa güzellikleriyle uluslararası turizm potansiyeline sahip bir ilçedir. Ancak belde bu konuda henüz istenen düzeyde bir turizm kenti özelliği kazanamamıştır. İzmir, Didim ve Bodrum gibi yerleri başlangıç noktası olarak seçen turistler 10-12 günlük turlarında Aphrodisias'a bir iki saat zaman ayırmakta ve buradan doğruca Pamukkale'ye gitmektedirler. Geyre ile ilgili yapılan bir yüksek lisans çalışmasında da bu durum tespit edilmiş ve bu sorun bölgenin yeterince tanıtılmamasına bağlanmıştır. Gerçekten de bizim görüşmelerimizde de anlatılanlar bu yöndedir (Akgül, 2003).

Bu araştırmanın dört temel amacı vardır. Bunlar;

1. Beldede turizm girişimciliğinin geliştirilmesi için destekleyici sosyolojik değişkenlerin rolünü tespit etmek;

(2) Bu yöndeki girişimlerde olası engelleyici sosyolojik faktörlerin etkisini en aza indirmek;

(3) Çeşitli alanlarda turizm girişimciliğine ilgi duyan kişileri tespit etmek;

(4) Turizm girişimciliğinin geliştirilebilmesiyle ilgili öneriler geliştirmektir.

Araştırmada görüşme ve anket teknikleri kullanılmıştır. Anketler tesadüfi yolla belirlenen ve 18 yaş üzeri kişilere uygulanmıştır. Araştırmada toplam 35 sorudan oluşan bir soru listesi kullanıldı. Bu sorulardan 11'i kapalı, 16'sı yarı açık ve 8'i açık uçludur. 12 Nisan 2008'de kırk sekiz öğrenciyle sahada anket uygulaması gerçekleştirildi. Örneklem büyüklüğü 750'dir. Elde edilen veriler SPSS11 programında değerlendirilmiş ve araştırma raporu yazılmıştır.

III. Araştırma Verilerinin Değerlendirilmesi

Katılımcıların 393'ü (52.4) erkek 355'i (%47.3) kadındır (cevapsız 2). Örneklem yaş ortalaması 44,5'tur. Katılımcıların %76'sı evli, %16,5'i bekârdır (Tablo 1). Katılımcıların %70,5'i (529) ev sahibi, %24.8'i (186) kiracı ve %2.8'i (21) lojmanda ikamet etmektedirler. Katılımcıların %1,2'si (9) akrabalarının evlerinde (diğer) bir bedel ödemedi oturmaktadırlar (cevapsız 5). Karacasu'da aile kurumu çok güçlüdür. Katılımcıların %76'sının evli olması ve eşinden ayrı olanların (%1,7) çok az olması bu anlamda önemli bir göstergedir (Tablo 1).

Tablo 1: Katılımcıların Medeni Durumları

Medeni Durum	f	%
Evli	570	76,0
Bekâr	125	16,7
Nişanlı	17	2,3
Ayrılmış	13	1,7
Eşi ölmüş	23	3,1
Cevapsız	2	0,3
Toplam	750	100,0

Öğrenim durumu açısından bakıldığında Karacasu'nun oldukça iyi bir düzeyde olduğu rahatlıkla söylenebilir. Özellikle örneklem %16'sının yüksek öğrenim görmüş olması gelişim fırsatları açısından son derece önemlidir (Tablo 2).

Tablo 2: Öğrenim Durumu

Öğrenim düzeyi	f	%
Okuryazar değil	38	5,1
Okuryazar	20	2,7
İlkokul mezunu	291	38,8
Ortaokul mezunu	88	11,7
Lise mezunu	176	23,5
Üniversite mezunu	121	16,1
Yüksek lisans	9	1,2
Doktora	3	,4
Cevapsız	4	,5
Toplam	750	100,0

Katılımcıların %23'ü esnaf, %16'sı memurdur. Kadınların %61'i ev kadını, erkeklerin %37'si esnaf, %20'si memur olması ekonomik yaşamda cinsiyet farklılığına dayalı bir dengesizliği göstermektedir. Bir başka ifadeyle, kadın nüfusun önemli bir kısmının ev kadını olması, kadının ekonomik yaşama katılım düzeyinin düşüklüğünü ve erkek ege-men bir sosyal yapının varlığını göstermesi açısından son derece önemlidir. Kadınların en çok memurluk (%11) yapmaktadırlar (Tablo 3). Bu durum Karacasu için bir eksikliklerdir. Kadının sosyal hayatta söz sahibi olabilmesinin temel koşullarından biri kadının çok daha geniş bir yelpazede yer alan değişik iş kollarında ekonomik davranışlar gösterebilmesidir ki turizm de bunlardan biridir.

Tablo 3: Cinsiyete Göre Mesleki Dağılım

Meslek	Erkek	Kadın	Toplam
Ev hanımı	*****	217	217
İşsiz	5	6	11
Emekli	63	7	70
Öğrenci	16	17	33
İşçi	40	20	60
Memur	78	39	117
Çiftçi	23	15	38
Esnaf	145	27	172
Diğer	6	3	9
Seramik, çömlekçilik	15	2	17
Cevapsız	-	-	6
Toplam	391	353	750

Turizmde iddialı bir beldede yabancı dil bilenlerin sayısı ve bilinen dil yelpazesinin geniş olması dış dünya ile bağlantı kurulmasında son derece önemlidir. Katılımcılardan 106'sı İngilizce, 18'i Almanca, 8'i Fransızca ve 5'i değişik diller olmak üzere en az konuşma düzeyinde bir dil bildiklerini ifade etmişlerdir. Bunların dışında 8 katılımcı iki dil ve üç

katılımcı da üç dil bildiğini ifade etmişlerdir. Bu veriler Karacasu’da dil bilenlerin potansiyel olarak turizme katkı sunabilecek bir değişken olarak alınabileceğine işaret etmektedir.

Turizm kaynaklarını dış dünya ile paylaşmanın bir yolu da bilgisayar ve internettir. Katılımcıların 340’ının (%45,3) bilgisayar kullanmasını bilmesi, Karacasu’nun dış dünyaya daha iyi tanıtılması ve turistlerin bölgeye çekilmesinde önemli bir potansiyel yaratabilir.

Ailelerin gelir durumlarını nasıl değerlendirdiklerine baktığımızda (Tablo 4), katılımcıların çoğu (%63) gelirlerini normal düzeyde görmektedirler. Gelirlerini iyi bulanların oranı ise %18’dir. Gelir durumu açısından bölgenin turizm yatırımlarını besleyebilecek bir düzeyde olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Ancak bu konuda etkili ve güven verici bir organizasyona ihtiyaç olduğu açıktır.

Tablo 4: Ailelerin Gelir Düzeyleri

Gelir Düzeyi	f	%
Çok kötü	26	3,5
Kötü	90	12,0
Normal	478	63,7
İyi	138	18,4
Çok iyi	13	1,7
Cevapsız	5	,7
Toplam	750	100,0

Yaşam tarzıyla ilgili sorulara katılımcıların vermiş oldukları cevaplar değerlendirildiğinde (Tablo 5), halkın gelir artırmaya yönelik ekonomik girişimleri destekleyebileceği söylenebilir.

Tablo 5: Yaşam Tarzından Memnuniyet

Yaşam tarzından memnuniyet	f	%
Halimizden memnunuz bundan iyisi can sağlığı	189	25,2
Daha iyi bir ekonomik seviyede yaşamak istiyorum	138	18,4
Halimizden memnunuz ama gelirimizi de artırmak istiyorum	226	30,1
Halimizden memnun değiliz, yeni imkânlar olsa ekonomik gelirimiz artar	183	24,4
Diğer	8	1
Cevapsız	6	,8
Toplam	750	100,0

“Ailenizde önemli kararların alınmasında en çok kimin sözü geçer?” sorusuna verilen cevapların² cinsiyete göre dağılımı dikkate alındığında durum şöyledir: Erkek katılımcıların 366’sı “benim”, kadın katılımcıların 145’i “eşimin”; yine erkeklerden 129’unun ve kadınların 72’sinin “babamın” cevabını vermişlerdir. Bu bağlamda Karacasu halkının

sosyal yaşamında ve aile içi ilişkilerde erkek egemen bir yapının var olduğu açıkça görülmektedir. O halde, böyle bir çalışmada hedef kitle erkekler olmalıdır.

Turizmin gelişmesi bağlamında, halktaki turizm ve turist hakkındaki yargıların niteliği son derece önemli değişkenlerdir. Karacasu halkı turizme ve turistlere yönelik negatif yargılara sahip mi değil mi? İşte bu konuyla ilgili bazı yargıları yapılandırarak katılımcıların görüşlerini öğrenmeye çalıştık. Özellikle halkın kadınların turistlerle sosyal ve ticari ilişki kurmalarına nasıl baktığı, turistlerle ilişkilerin din ve ahlâk üzerinde olumsuz bir etki yaratıp yaratmadığı hakkındaki görüşü bu konuda atılacak adımların yönünü belirlemesi açısından son derece önemlidir. Elde edilen veriler (Tablo 6) bu tip konularda negatif yargılar olmakla birlikte, bu gibi yargılara sahip olanların oldukça az sayıda olduklarını göstermektedir. Bu nedenle Karacasu'da turizmin gelişmesine yönelik kültürel engellerin olduğunu söylemek güçtür.

Tablo 6: Turizm ve Turistler Hakkında Bazı Yargılara İlişkin Görüşler

1. Katılıyorum 2. Fikrim yok 3. Katılmıyorum 4. Cevapsız

Turizm ve turistler hakkında bazı yargılar	Yerli turist				Yabancı turist			
	1	2	3	4	1	2	3	4
	f %	f %	f %	f %	f %	f %	f %	f %
Kadınlar turistlerle iletişim kurmamalıdır	122 16,3	40 5,3	494 65,9	94 12,5	112 14,9	30 4,0	488 65,1	120 16,0
Ticari amaçla kadınlar turistlerle iletişim kurabilirler	554 73,9	33 4,4	64 8,5	99 13,2	526 70,1	38 5,1	64 8,5	122 16,3
Turistler ahlâki yapımıza zarar veriyorlar	75 10,0	71 9,5	487 63,3	117 15,6	91 12,1	66 8,8	469 62,5	124 16,5
Turistler ülkenin ekonomik büyümesi için önemlidir	580 77,3	27 3,6	43 5,7	100 13,6	558 74,4	30 4,0	34 4,5	128 17,1
Turistler kültürümüze zarar veriyor	64 8,5	67 8,9	506 67,5	113 15,1	79 10,5	71 9,5	483 64,4	117 15,6
Turistler aile yapımızı güçlendiriyor	194 25,9	182 24,3	256 34,1	118 15,7	163 21,7	184 24,5	270 36	132 17,6
Turistler dinimize zarar veriyorlar	71 9,5	83 11,1	481 64,1	115 15,3	75 10,0	83 11,1	470 62,7	122 16,3
Turistler medeniyet seviyemizin yükselmesine katkıda bulunur	392 52,3	17 5,6	141 18,8	100 13,3	374 49,9	120 16,0	137 18,3	119 15,9

Karacasu halkının değişik alanlarda Karacasu'nun gelişmişlik düzeylerini değerlendirmeleri onların mevcut durumdan memnuniyet düzeylerini belirlemede son derece önemlidir. Bu konudaki verilere (Tablo 7) bakıldığında katılımcılar sadece kültür, eğitim

2) Katılımcılar birden fazla seçenek işaretleyebilmişlerdir. Toplamları örneklem sayısını aşan bütün durumlarda bu durum geçerlidir.

ve sağlık konularında iyimser bir görüşe sahiptirler. Diğer konularda kararsız bir görüş olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Karacasu'nun Gelişmişliği Hakkında Görüşeler

	Çok iyi		İyi		Fikrim yok		Kötü		Çok kötü		Cevapsız	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ekonomi	4	.9	59	34.5	70	9.3	267	35.6	54	7.2	6	1.5
Kültür	22	2.9	378	50.8	62	8.3	168	22.4	32	4.3	8	1.7
Eğitim	59	7.9	475	63.3	38	5.1	76	10.1	14	1.9	8	1.7
Sağlık	27	3.6	412	54.9	49	6.5	146	19.5	29	3.9	7	1.6
Spor	15	2.0	275	36.7	144	19.2	180	24	43	5.7	3	2.4
Alt yapı	22	2.9	261	34.8	86	11.5	229	30.5	64	8.5	8	1.7
Çevre düzenlemesi	20	2.7	198	26.4	51	6.8	274	36.5	119	15.9	8	1.7

Katılımcılar Karacasu'nun gelişim olanakları konusunda nasıl bir görüşe sahiptirler? Bu konuyla ilgili görüşlerini açığa çıkarmak için, katılımcılara "Size göre, Karacasu şimdi olduğundan daha iyi bir gelişim düzeyini yakalayabilecek koşullara sahip midir?" şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Bu soruya, katılımcıların 480'i (%64) evet, 73'ü (%9,7) hayır, 132'si (%17,6) kısmen, 38'i (%5,1) fikrim yok cevabını (cevapsız 27 (%3,6) vermişlerdir.

Bir belde halkının insani ve toplumsal kimi özelliklere sahip olup olmaması, örneğin çalışkanlığı, eğitime önem vermesi o beldenin ekonomik, kültürel ve diğer alanlarda gelişim dinamiklerini belirleyen en önemli faktörlerden biridir. Bu açıdan anlamlı olabilecek bazı değişkenler bakımından Karacasu'nun sahip olduğu duruma (Tablo 8) ilişkin veriler incelendiğinde verilen özelliklerin sıralaması insancılık, hoşgörülülük, misafirperverlik, turist severlik, yardımseverlik, eğitim, dindarlık, yenilikçilik, çalışkanlık ve girişimcilik şeklinde olmaktadır. Görüldüğü gibi diğer özelliklerle karşılaştırıldığında girişimcilik en son sırada yer almaktadır.

Katılımcıların Karacasu'nun turizmden aldığı payı yeterli görüp görmediği de önemli bir noktadır. Bu konuyla ilgili olarak katılımcılara "Size göre, Karacasu'nun turizmden aldığı pay yeterli midir?" şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Bu soruya katılımcıların 41'i (%5,5) evet, 561'i (%74,8) hayır ve 123'ü (%16,4) nispeten yeterli cevabını vermiştir.

Karacasu'da turizmin gelişmemesinde ne gibi faktörler rol oynamaktadır? Bu konuyla ilgili veriler dikkate alındığında (1) turistlere yönelik mal ve hizmet arzının olmaması, (2) halkın yeterli düzeyde yabancı dil bilmemesi ve (3) halkın turistlerle iletişim kuramamasının engelleyici nedenler arasında ilk sıralarda yer aldığı görülür (Tablo 9) olduğu görülür.

Tablo 8: Bazı Sosyal Özellikler

Sosyal Özellikler	Çok zayıf		Zayıf		Orta		İyi		Çok iyi		Cevapsız	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Çalışkanlık	20	2.7	105	14.0	229	30.5	257	34.5	85	11.3	54	7.2
Eğitim	12	1.6	68	9.1	244	32.5	325	43.3	48	6.4	53	7.1
Dindarlık	12	1.6	81	10.8	270	36.0	278	37.1	48	6.4	61	8.1
Girişimcilik	69	9.2	207	27.6	168	22.4	228	30.4	20	2.7	58	7.7
Yardımsızlık	43	5.7	87	11.6	138	18.4	327	43.6	98	13.1	57	7.6
Misafirperverlik	27	3.6	43	5.7	99	13.2	367	48.9	155	20.7	59	7.9
Hoşgörülülük	32	4.3	50	6.7	141	18.8	366	48.8	98	13.1	63	8.4
Turist severlik	22	2.9	62	8.3	143	19.1	353	47.1	106	14.1	64	8.5
İnsancılık	22	2.9	45	6.0	103	13.7	425	56.7	95	12.7	60	8.0
Yenilikçilik	66	8.8	130	17.3	173	23.1	274	36.5	46	6.1	61	8.1

Tablo 9: Karacasu'da Turizmin Gelişmemesinin Nedenleri

Turizmin gelişmemesinin nedenleri	f
Turistin aradığı mal ve hizmet kalitesini sunabilecek ticari yerlerin olmaması	326
Halkın genel olarak yabancı dil bilmemesi	278
Karacasulu esnafının pazarlama gücünün zayıf olması	205
Karacasuluların turistlerle yaşadıkları iletişim sorunları	185
Devletin Karacasu'ya sahip çıkması	185
Belediyenin turizmi yeterince sahiplenmemesi	108
Kaymakamlığın turizmi yeterince sahiplenmemesi	105
Halkın turizme karşı önyargılı yaklaşımları	60

Karacasu'da turizm geliştirilmesi için neler yapılması gerekmektedir? Elde edilen verilere göre (Tablo 10) öncelikler küçük otellerin yapılması, yayla turizmine ağırlık verilmesi, turizm acenteleriyle işbirliğine gidilmesi vs. şeklinde sıralanmaktadır.

Katılımcıların Karacasu'da turizmin gelişmesi için önerileri dikkate alındığında şu konular öne çıkmaktadır: Tanıtım (160), otel yapımı (110), alışveriş merkezleri yapılması (50), ulaşım ile ilgili sorunların giderilmesi (96). Ankette katılımcılardan 250'si pansiyon işletmeciliği yapabileceğini bildirmiştir. Bunların bazı konularda desteğe ihtiyaçları olup olmadığına bakıldığında sermaye (198), dil (122), pazarlama (92) ve işletme bilgisi (84) konularında destek istediği bilgisine ulaşılmıştır. Katılımcılardan 294'ü gözleme, ayran, tatlı, döner vs. gıda, 160'ı çanak çömlek satışı, 152'si takı ve süs eşya satışı, 130'u geleneksel giyim kuşamla ilgili giysi satışı ve 55'i deri ürünleri satışında bulunabileceğini bildirmişlerdir.

Tablo 10: Turizmin Gelişmesi İçin Öncelikler

Öncelikler	f
Küçük otel yapımına öncelik verilmelidir	209
Yayla turizmine ağırlık verilmelidir	190
Turizm acenteleriyle işbirliğine gidilmelidir	167
Pansiyonculuk geliştirilmelidir	166
Büyük oteller yapılmalıdır	144
Çevre temizliğine önem verilmelidir	142
Hizmet sektöründe kalite arttırılmalıdır	132
Çevre düzenlemeleri iyileştirilmelidir	131

IV. Değerlendirme

Yapılan çalışma neticesinde yaklaşık 300 kişinin turizm sektörü çerçevesinde ekonomik girişimcilik düşüncesine sahip olduğu tespit edildi ve bu kişilerin listesi görüşmelerde bulunmak üzere Karacasu Belediye Başkanı Sayın Emin Mete'ye teslim edildi (Mayıs 2008). Bu kişiler potansiyel girişimci grubunu oluşturmaktadır. Daha sonraki aşamalarda bu kişilerle yapılacak istişareler bulunulacak ve toplantılar düzenlenecektir. Bu toplantılarda Belediyenin öncülüğü ve Adnan Menderes Üniversitesi'nin işbirliği çalışmalarının yönlendirilmesinde belirleyici olacaktır.

Genel olarak baktığımızda Karacasu halkının kültürel yapı özellikleri açısından turizmi engelleyecek bir unsura sahip olmadığı söylenebilir. Özellikle din, ahlâk ve aile gibi sosyal kurumların yıpranacağı konusundaki çeşitli kaygılar halkın turizme yönelik davranışlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Karacasu, Afrodiasias'ın rüzgârından yararlanmalı fakat aynı zamanda onun gölgesinden de kurtulmalıdır. Eğer Karacasulular kendi yörelerinin turizm içinde yer almasını ve böylece turizm gelirlerinden faydalanmak istiyorlarsa bu konuda ciddi ve topyekûn bir turizmci hamlesini başlatmak zorundadırlar.

Eski Karacasu evlerinin yenileme çalışmaları Kültür Bakanlığı bünyesinde bir proje ile yürütülmesi, halkın işletmecilik ve dil yönünden hazırlanması, Karacasu'nun doğal ve tarihi zenginliklerinin yurt dışında tanıtılması, özellikle yabancı turistlere yönelik otel ve alışveriş merkezleri yapılması öncelikler arasında yer almalıdır.

Sonuç olarak, Karacasu evleri devletin geniş çaplı desteğiyle yeniden elden geçirilerek turizmin hizmetine sunulması acil bir gereklilik olarak karşımızda durmaktadır. Burada yapılacak ıslah çalışmaları sanat tarihçileri ve sosyologların gözüyle bilimsel bir çerçevede gerçekleştirilmelidir. Aksi takdirde geleneksel dokuyu korumak mümkün olmayacaktır.

Kaynakça

Başaran, M. (2000). *19. Yüzyılda Karacasu*. İzmir: Karacasu Geliştirme ve Eğitim Vakfı Yay.

Cohen, E., (1984). "The Sociology of Tourism: Approaches, Issues and Findings", *Annual Review of Sociology*, Vol. 10, pp. 373-92.

Hall, S. (2007). "Kültür Araştırmaları". Martin Slattery (Ed.). *Sosyolojide Temel Fikirler* (Yayına Hazırlayan: Ümit Tatlıcan, Gülhan Demiriz) İçinde, (ss.413-415) Bursa: Sentez Yayıncılık.

Harldrup, M. ve Larsen, J. (2006). "Material Cultures of Tourism", *Leisure Studies*, Vol.25, No.3, 275-289. <http://www.informaworld.com/28/06/2008>

Lanquar, R. (1991). *Turizm-Seyahat Sosyolojisi*. (Çev. Gülser Öztunalı Kayır), İstanbul: İletişim Yay.

Levy, D. E.ve Lerch, P.B. (1991). "Tourism as a Factor in Development Implications for Gender and Work in Barbados", *Gender and Society*, Vol.5, No.1. (Mar.1991), pp.67-68. <http://www.jstor.org/searc>, 28/06/2008.

Janet, W. (1999). "Sociology and Border Disciplines: Opportunities and Barriers to Intellectual Growth", *Cultural Studies and the Sociology of Culture*, *American Sociological Association*, 501, <http://www.isiknowledge.com/06/05/2009>.

Karacasu 1999. Aydın: Karacasu Belediyesi Yayını.

<http://www.karacasubelediyesi.com>, Erişim Tarihi: 22/06/2008.

Akgül, Z. (2003). *Turistik Ürün çeşitlendirilmesi Kapsamında Kültür Turizmi, Aphrodisias-Geyre Örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), AM Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın, Türkiye.